პროლეტარელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ მშრომელთა საკავშირო პარტიული ორგანოსა და საქართველოს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფესიონალური საბჭოების ორგანო

ЛЕЛО ОРГАН КОМИТЕТА ВО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ ГССР И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

29 ოქტომბერი, პარასკევი, 1989 წ.
№ 208 (10 127) ფასი 3 კაპ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

სსრ კავშირის ჩემპიონატი კალათბურთში

ახლა ქულებია მთავარი

თბილისი. კიროვის სახელობის პარკის ბავშვთა კალათბურთის სასახლე. 27 ოქტომბერი.

„დინამო" (თბილისი) — „შახტიორი" (დონეცკი) 89:85 (42:38).

„დინამო": კროპაჩოვი (19), დარხაძე (11), დაუშვილი (11), კოლიჩევი (11), ტატიშვილი (9), ვაშაკიძე (4), სანაძე (3), ფერიაშვილი (1), შენგელაია.

„შახტიორი": კიჩურა (18), პოლევანცევი (11), შეხტმანი (10), ოვჩაროვი (8), ანტონენკო (8), ლუკიანცევი (6), კოლშინი (4), გაზიაევი (3), უშაკოვი (2).

მსაჯები: ი. აპოლონოვი (ლენინგრადი) და ბ. ოსიპოვი (თბილისი).

თბილისი. დინამოელებს ამ დღეს, სულ ცოტა ორჯერ ჰქონდათ შესაძლებლობა ყარგი ანგარიშით მოეგოთ მატჩი, მაგრამ ორივეჯერ ზედმეტი ნერვიულობისა და აქედან გამომდინარე უყურადღებობის გამო დაიშვა ისეთი ადვილი ბურთები, რომლებიც ასეთ დონეზე მდგომარეობას გავიხსენებთ, ანგარიშს ყურადღებას არც უნდა მივაქციოთ. დღეს ჩვენს გუნდს მხოლოდ გამარჯვება სჭირდება, გამარჯვება ნებისმიერ მატჩში და ნებისმიერი ანგარიშით.

შეხვედრის დასაწყისი, ტრადიციულად ნერვიული და ჭოტური გამოდგა. მაგრამ გონს ჩაეხლა ტატიშვილი მოვიდნენ, რომლებმაც ყოველ გამოსვლას თბილისელთა გამოცოცხლებული შეცდომები და დაწინაურდნენ. მერე უკვე, როცა პირველი მეოთხედის წუთები ჩაეხსა და მეტ-ნაკლებად აღდგა წონასწორობა, გამოირკვა, რომ „დინამოს" შეეძლია ამ შეხვედრის მოგება და საკმაოდ დაიწერა. ამის გარანტიას იძლეოდა პირველი ტაიმის ანგარიში.

მეორე ნახევარში გამმარდა იგივე სურათი, რაც შეხვედრის დასაწყისში და დინამოელთა უპირატესობაც თვალსა და ხელს შუა გაჭრა, უფრო სწორად, ყველაფერი თავიდან დაიწყო. ამ უდიერსულად კრიტიკულ მომენტში მასპინძლებმა შეძლეს ძალების მობილიზება და გარკვეულწილად გართლებაც შეატანეს თამაშში. 32-ე წუთიდან ბრძოლის ბედი გადაწყვეტილი ჩანდა. მაგრამ ზედ მსჯის საფინალო სასტვენის წინ ჩვენმა გუნდმა კიდევ ერთხელ დაკარგა ბრძოლით მოპოვებული უპირატესობა და ერთგვარად გაუფერულა შთაბეჭდილება.

მაგრამ, ვიმეორებთ, დღესდღეობით ლაპარაკი ზედმეტ თამაშზე ლაპარაკი ზედმეტ ფუფუნებად მიგვაჩნია. „დინამოსთვის" ყოველ ქულას, ყოველ გამარჯვებას სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს და გუნდმა ყველაფერი უნდა იღონოს მდგომარეობის გამოსასწორებლად. გუშინწინ მაყურებლებმა ბოლოს და ბოლოს მოედუნა იძაღილა დარსაძე და შენგელაია. ისინი ჯერ, რა თქმა უნდა, არ არიან ჩვეულ ფორმაში, მაგრამ მთავარი ის გახლავთ, რომ თამაში შეუძლიათ. საკავშირო ჩემპიონატში ხანმოკლე შესვენება იწყება და იმედია ტრაკვირებული მთთამაშეები მოახერხებენ ძალების აღდგენას.

სხვა მატჩები

გაიმარჯვა კალათბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი მატჩები.

ლენინგრადი. ადგილობრივი „სპარტაკი" ნელ-ნელა აღწევს თავს სამიქ ზონას. ან ახლაც, მან ორჯერ ეემასპინძლა ველური „სტატობას" და ორივე შეკვეთ მოეგო 89:76 (48:44) და 74:6 (34:39).

მოსკოვი. აქ ერთმანეთს შეხდნენ ლიდერთა ჯგუფის წარმომადგენლები — ცსკა და ტალინის „კალევი". ბრძოლა მეტ-ნაკლებად დაძაბული იყო მხოლოდ პირველ ნახევარში, რომელიც არმიელებმა მოიგეს 7 ქულით (38:31). შეკვეთების შემდეგ ცსკა-მ შეინარჩუნა უპირატესობა და გაიმარჯვა — 89:85 (48:40).

მინსკი. რადიოტექნიკოსთა ტატიტების ჭეშმარიტად ენერგიული ჩაატარა პირველი მატჩი ალმა-ატელებთან და დაამარცხა — 99:93 (48:40).

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 28 ოქტომბრისთვის

ცსკა	12	11	1	23
„კალევი" (ტალინი)	13	8	5	21
ბც (ალმა-ათა)	13	8	5	21
„დინამო (მ.)	12	8	4	20
„სპარტაკი" (ლენ.)	14	6	8	20
რტი (მინსკი)	13	7	6	20
„ხუდოჟნიკი" (კ.)	12	7	5	19
ვეფ (რიგა)	12	7	5	19
„ყაზანი." (კაზ.)	12	6	6	18
„შახტიორი" (დონ.)	13	4	9	17
„სტადიონი" (ვილნ.)	14	2	12	16
„დინამო" (თბ.)	12	2	10	14

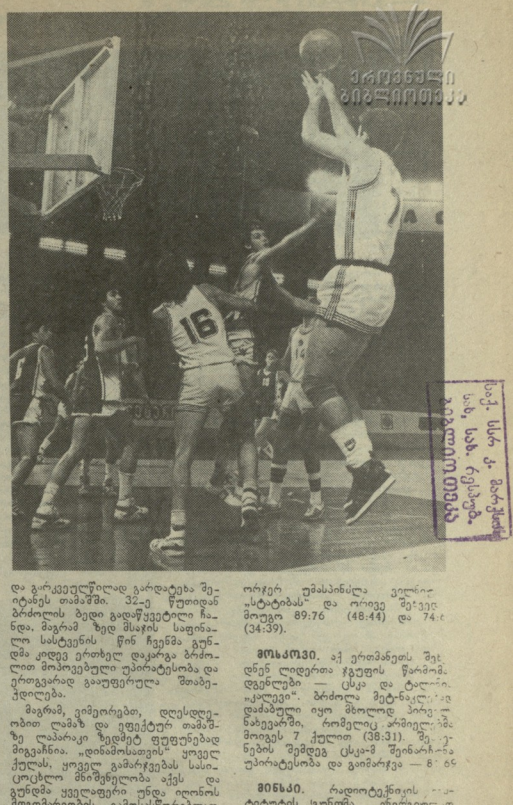

ეროვნული ბიბლიოთეკა
სსრ სახ. რესპუბლ. ბიბლიოთეკა

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის დამფუძნებელი კონფერენციის დეკლარაცია

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის დამფუძნებელი კონფერენცია, რომელშიც მონაწილეობენ საქართველოს სპორტული ფედერაციების, სპორტული საზოგადებების, სპორტული კლუბების, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები, და რომელშიც 1989 წლის 6 ოქტომბერს საჭიროდ გამოცხადა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის დაფუძნება, მოუწოდებს საქართველოს ყველა მოქალაქეს, იყვნენ ოლიმპიური პრინციპების ერთგული დამცველები და მხარი დაუჭირონ საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს რესპუბლიკის მოსახლეობის ფიზიკური და სულიერი სიჯანსაღისა და საქართველოს სპორტული აღმავლობისათვის ბრძოლაში.

კონფერენცია თვლის, რომ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის ორგანიზაციის ცენტრალიზებული სისტემა სრულყოფილად ვერ წყვეტს რესპუბლიკაში ფიზიკური კულტურის ამალებისა და მასობრივი სპორტის საკითხებს, ვერ აუმჯობესებს ბაზების და ახალგაზრდების ფიზიკურ კონდიციებს, ვერ ახდენს ეკოლოგიურად გაფუჭებულ მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე ჭეროვნად ვერ უწყობს ხელს რესპუბლიკის სპორტული ცხოვრების გამოვლინას.

ამასთან დაკავშირებით კონფერენცია მოითხოვს, რომ:

რესპუბლიკის სპორტული და ფიზკულტურული ცხოვრების ორგანიზატორებმა, აგრეთვე საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ხელმძღვანელობამ მკაცრად დაიცვან ოლიმპიური ქარტიის პრინციპები;

მასობრივი ტარიფით გამოიცეს ოლიმპიური ქარტია და ოლიმპიურ მოძრაობასთან დაკავშირებული სხვა დოკუმენტები ქართულ ენაზე;

ფართოდ გაიშალოს და გაძლიერდეს ოლიმპიური მოძრაობა;

უზრუნველყოფილი იქნეს ცხოვრების ჯანსაღი წესის დაცვის პირობები.

გაძლიერდეს ბრძოლა სპორტში დოპინგის გამოყენებისა და ყორუფციის წინააღმდეგ.

კონფერენცია ორკომპონენციას აძლევს საქართველოს სპორტულ ფედერაციებს, გარდაიქმნან რესპუბლიკის სპორტის დამოუკიდებელ და სრულუფლებიან ხელმძღვანელ ორგანოებად შესაბამის სახელმწიფო, დაამყარონ და მიიღონ დებულებები მათი უფლებების, მოვალეობების, სტატუსის შესახებ, აქტიურად განახორციელონ თავიანთი ფუნქციები.

კონფერენციას მიაჩნია, რომ საქართველოს სპორტულმა ფედერაციებმა მჭიდროდ უნდა თანამშრომლონ საბჭოთა კავშირის, მთელ მსოფლიოს რესპუბლიკებისა და სხვა ქვეყნების სპორტულ ფედერაციებთან; მონაწილეზეები და საშეჯიბრებში მონაწილეობა საერთაშორისო ფედერაციებში გაწევრიანებისათვის.

საქართველოს სპორტული ფედერაციების საქმიანობა მიმართული უნდა იყოს იქითკენაც, რომ რესპუბლიკის ყველა სპორტსმენს, რომელმაც მიაღწია ოსტატობის შესაბამის დონეს, შეეძლოს შეუზღუდავად მიიღოს მონაწილეობა საბჭოთა კავშირის, ევროპისა და მსოფლიოს პირველობებში, ოლიმპიურ თამაშებში.

კონფერენცია იწონებს საქართველოს ოლიმპიურ ჩემპიონთა კლუბის შექმნას, როგორც საქართველოში ოლიმპიური მოძრაობის აღმავლობის ერთ-ერთ მძლავრ საფუძველს და მოუწოდებს კლუბის ყველა წევრს, აქტიურად თანამშრომლოს საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთან მისი სიცოცხლისუნარიანობისა და ოლიმპიური მოძრაობის შემდგომი განვითარებისათვის.

კონფერენციას მიაჩნია, რომ საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის შექმნა. მისი საერთაშორისო აღიარება, ოლიმპიური მოძრაობის ფართოდ გაშლა და საქართველოს გუნდის გაგზავნა ოლიმპიურ თამაშებზე ერთი წინგადადგმული ნაბიჯი იქნება საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვების გზაზე.

მიღებულია საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის დამფუძნებელ კონფერენციაზე 1989 წლის 6 ოქტომბერს.

საქართველოს მრავნული ოლიმპიური კომიტეტის დამფუძნებელი კონფერენციის დადგენილება

საქართველოს სპორტული ფედერაციების, სპორტული საზოგადებების, ხალისწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კონფერენცია ერთხმად აღნიშნავს:

საერთაშორისო ოლიმპიური მოძრაობის ხელშეწყობის, ოლიმპიური იდეალების პრომაგანდის, რესპუბლიკის მოქალაქეთა ფიზიკური და სულიერი განვითარების, აგრეთვე საქართველოს სპორტული პოტენციის სრულად გამოყენების მიზნით, ოლიმპიური ქარტიის, საქართველოს ოლიმპიური კომიტეტის სრულ კონსტიტუციის, აგრეთვე მომქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად შეიქმნას საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი.

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის შემოქმედობა სრულ. მისი არსებობის ვადა არ არის განსაზღვრული.

ნეოყ-ი არის იურიდიული პირის სტატუსით აღურიცხული საზოგადოებრივი ორგანიზაცია.

ნეოყ-ი აღიარებს საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის უმაღლეს ხელისუფლებას და ოლიმპიური ქარტიის უზენაესობას.

ნეოყ-ის შტაბ-ბინა მდებარეობს ქალაქ თბილისში.

საქართველოს ოლიმპიური კომიტეტის იურიდიქცია ვრცელდება საქართველოს სსრ მთელ ტერიტორიაზე.

ნეოყ-ი საქართველოს ოლიმპიური მოძრაობის ხელმძღვანელი ორგანოა. მისი სამოსამართლო ორგანოა საქართველოს ოლიმპიური კომიტეტის სასამართლო კომისია.

ნეოყ-ის ემბლემა, დროშა, ფლაგი, ჰიმნი, ბეჭედი და ბეჭდები დამტკიცებულია ოლიმპიური ქარტიის შესაბამისად.

ნეოყ-ის ოფიციალური ენა ქართულია.

ნეოყ-ის ოფიციალური ენა ქართულია.

ნეოყ-ის ოფიციალური ენა ქართულია

ძაღი ფიქრისა.
ძაღი განსჯისა

სვალ რომ არ ჩამოვრჩეთ...

საკავშირო ახალგაზრდულ თამაშებში საქართველოს ატრაბატის ნაკრებმა შესამე ადგილი დაიკავა. წეროვნულ ის, რომელსაც დაგვპირდნენ: საფულისმსოა ისიც, რომ 17-დან 11 სპორტსმენი პრიზიორი ბახდა, პარალელურ ჩაოვლაში კი ატრაბატიკის რესპუბლიკური სკოლამ (დირექტორი ჰაბეელ გეგელია) ამავე პრიზეოლის 30 ოკოლს შორის ზედაზედ მეხუთედ დაიკავა პირველი ადგილი. გარდა ამისა, გუნდურ ჩაოვლაში საქართველოს წარგზავნილები მხოლოდ 11 ქულით ჩამორჩნენ მეორე პრიზორს — რესეთის ფედერაციის გუნდს, თავის მხრივ კი 226 (!) ქულით გაუსწრეს მეოთხე ადგილზე გასულ იაროსლაველ ნაკრებს. ეს მაშინ, როცა ჩვენს გუნდში არ ჰყავდათ ოლიმპიურ ჩემპიონები: ინგა გიორგობაძე, ნატალია ნისიბოლა და სვეტლანა მაყარიჩევა.

თქმა არ უნდა, საკმაოდ შთაბეჭდავი სტატისტიკაა. მაგრამ წარმატებასაც და წარუმატებლობასაც განსჯა სჭირდება, რათა სამომავლოდ გვქონდეს დასკვნები.

ვნახოთ ასე, რამ განაპირობა ჩვენი ნაკრების წარმატება?

მთავარი და არსებითი რესპუბლიკის ატრაბატიკის მთავარი ღირებულება — ჩვენი მწვრთნელები ქალაქსა და რესპუბლიკაში. ორივე ეს ფაქტორი, რომელიც უკანასკნელ წლებში განსაკუთრებით გარდაიქმნა ერთ-ერთ რესპუბლიკად ატრაბატიკის მხრივ ევროპაში, საქართველოში ატრაბატიკის ისტორიაში პირველად შეიქმნა ისეთი ვითარება, როდესაც ერთ ქალაქში ერთდროულად ორი ძლიერი ატრაბატიკის სკოლა ეჯიბრებოდა ერთმანეთს. ეს ორი სკოლა ერთმანეთის ანტიპოდებიც იყო. ერთ სკოლაში ატრაბატიკის ტრადიციული ფორმით ვარჯიშობდნენ, მეორეში — ახალი ფორმით

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში
უცხოელთა ლიგა

მეოთხედი საუკუნე გასულა...

27 ოქტომბერს გაიმართა უმაღლესი ლიგის ფეხბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატის მოლარტის მეორე შეხვედრება. თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე 52-ე ჩემპიონატის დასკვნით მატჩი კიევი, ადგილობრივ „ამკალელებთან“ ჭიდრობდა. ამ შეხვედრას მასპინძლებთვის, პრაქტიკულად, არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონდა. მატჩის წინასწარი ანგარიშით დამთავრების შემთხვევაშიც ისინი მაინც მესამეები დარჩებოდნენ. ხოლო თბილისელებს მატჩის ფრედ დამთავრებაც აძლევდათ ხელს, თანაც ისინი სატურნიროო ცხრილში ერთი საფეხურით წინ გადაინაცვლებდნენ. უნდა ითქვას, რომ თბილისელებმა ამ ამოცანას წარმატებით გაართვეს თავი, თანაც ნამდვილი ირრაციონალური ფრედ 2:2 დამთავრდა.

ანგარიში ამ მატჩში მასპინძლებმა გახსნეს: ზესკორემა, რომელიც ბურთით საუკეთესო იყო ამ შეხვედრაში, დააწინაურა თავისი გუნდი. გოგრიჩიშვილმა თერმატერრიტორიაზე გაათანაბრა ანგარიში — 1:1.

შეხვედრის 1 მეორე ნახევარში ორგელმა კუზნეცოვმა თავით ბურთს მიმართულება შეუცვალა და თბილისელები კვლავ მწეველის როლში აღმოჩნდნენ. შეხვედრის ბოლო წუთებზე, დიდი ხნის შესვენების შემდეგ, მოედანზე გამოვიდა გ. ქაცია, სწორედ მის მიერ მატჩის საკარიმიდან ჩაშორებულ მაღალ ბურთს ქეცანიამ კარგად შეურია ხელი და თავისი დარტყმით ანგარიში გაათანაბრა. დროის დარჩენილ წუთებში ორივე კართან რაიმე სახიფათო მომენტი ალარ შექმნილა — თანაკუთვნებამ თანაბრად გაიყვანა ქულები.

ჩემპიონატის ბოლო ტურში ოდესაში „წერაწორეტმა“ ლენინგრადის „ზენიტს“ უმასპინძლა, გიმნარჯვეს ოდესელებმა — 3:2, მინსკის „დინამომ“ თავის მოედანზე დაამარცხა ერევნის „არარატი“ — 2:0.

მოსკოვის „სპარტაკი“ მეთორმეტედ გახდა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი, ვერცხლის მედლის 52-ე ჩემპიონატში დნეპროპეტროვსკის „დნეპრის“ ფეხბურთელები დაეუფლნენ, ხოლო ბრინჯაოს კიევის დინამოელები. უმდლესი ლიგა დატოვეს მოსკოვის „ლოკომოტივმა“ და ლენინგრადის „ზენიტმა“. ვილნიუსის „ჟალგირისი“ მეოთხე ადგილზე გავიდა და მომავალ წელს უეფას თასის გამაშებაში მონაწილეობის უფლება მოიპოვა.

52-ე საკავშირო ჩემპიონატის საბოლოო ცხრილი

	ი.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„სპარტაკი“ (მოსკოვი)	30	17	10	3	49-19	44
„დნეპრი“ (დნეპროპეტროვსკი)	30	18	6	6	47-27	42
„დინამო“ (კიევი)	30	13	12	5	44-27	38
„ჟალგირისი“ (ვილნიუსი)	30	14	8	8	39-29	36
„ტორპედო“ (მოსკოვი)	30	11	12	6	40-26	35
„ჩერნომორეცი“ (ოდესა)	30	11	9	10	40-41	31
„მეტალისტი“ (ხარკოვი)	30	10	10	10	30-33	30
„დინამო“ (მოსკოვი)	30	9	12	9	31-26	30
„დინამო“ (მინსკი)	30	11	7	12	35-38	29
„ტორპედო“ (ვოლგოგრადი)	30	9	9	12	28-35	27
„დინამო“ (თბილისი)	30	6	13	11	27-32	25
„არარატი“ (ერევანი)	30	8	8	14	25-41	24
„ზენიტი“ (ლენინგრადი)	30	9	5	16	24-38	23
„ზალგირისი“ (ვილნიუსი)	30	7	9	14	20-32	23
„ზენიტი“ (ლენინგრადი)	30	5	9	16	24-48	19

ფეხბურთის მოყვარულთა საუურადღებოდ!

ფრუნზეს ცნობილია, 27 ოქტომბერს გაიმართა ფეხბურთში სსრ კავშირის 1989 წლის ჩემპიონატის ბოლო ტური, „ლელოს“ 28 ოქტომბრის ნომერში დაიბეჭდა ამ ტურის შეხვედრათა ანგარიშები. გახეთის ბეჭდვის გრაფიკით დროში შეზღუდულობის გამო რედაქციას ინფორმაციის წყაროდ გამოეყენა რადიორეპორტაჟები კიევიდან, სადაც ეროვნული ხვედრითი ფეხბურთის თბილისური თანაკლუბები. სამწუხაროდ, კომენტატორის ინფორმაცია ზოგიერთი თამაშების ანგარიშის შესახებ მცდარი გამოდგა.

ასე, მაგალითად, ვილნიუსის „ჟალგირისისა“ და მოსკოვის „სპარტაკის“ შეხვედრა დამთავრდა ანგარიშით 2:1 და არა 4:0, როგორც ეს გადმოსცა რადიოკომენტატორმა. ასევე შეიცვალით იყო გადმოცემული მოსკოვის „ლოკომოტივისა“ და ლენინგრადის „ზენიტის“ შეხვედრის შედეგიც (2:1). მატჩი დამთავრდა ლოკომოტივის გამარჯვებით — 1:0.

საინტერესო შეხვედრები

დასასრულს უახლოეს პრობლემურ სპორტსიუჟეთზეც ვისაუბრებთ თასის გათამაშება ფეხბურთში. ფინალური მატჩი გაიმართება ველ თბილისის „შევარდენის“ სტადიონზე. ერთმანეთს ფოთის „ტორპედო“ და კიროვაბადის „ქიმიკი“ შეხვდებიან. თამაში 13 საათზე დაიწყება.

ასევე 29 ოქტომბერს გაიმართება სპორტის დამსახურებული ოსტატის შ. შავგულიძის სახელობის თასის გათამაშების ფინალური მატჩი. ერთმანეთს შეხვდებიან რუსთავის „მეტალურგი“ და ოზურგეთის „მერცხალი“. თამაში შედგება თბილისის გ. ა. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონზე, დასაწყისი 15 საათზე.

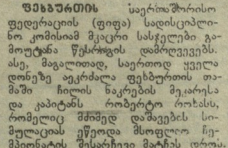

15 ნოემბერს...

ფეხბურთის საკრებულოს პრეზიდიუმის მიიღო გადაწყვეტილება, მსოფლიო ჩემპიონატის ევროპის III შესარჩევ ჯგუფში, სადაც კავშირისა და თურქეთის ნაკრები გუნდების 8 ნოემბერს დაწყებული მატჩი გაიმართა 15 ნოემბერს, ორივე შეხვედრა გაიმართება იმავე დღეს, როცა შედგება ავსტრალიისა და გერმანიის ლეჩოკრატიული რესპუბლიკის ნაკრებთა მატჩი. 15 ნოემბერს ორივე შეხვედრა დაიწყება ერთსა და იმავე დროს.

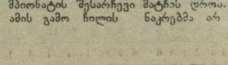

ფიფა-ს სანქციები

ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის (ფიფა) საბისკიპლინო კომისიამ მკაცრი სანქციები გამოუტანა წესარღვის დამრღვევებს. ასე, მაგალითად, საერთოდ უვიდა დისკვალიფიკაცია მიესაჯა ნაბეჭდველ მაპმედ ბაზდარევიჩს, რომელმაც 11 ოქტომბერს ირაკლი გედევანიძის შეხვედრის დროს შეურაცხყოფა მიაყენა მატჩის არბიტრს. ამრიგად, ბაზდარევიჩი ვერ ითამაშებს იტალიის მსოფლიო ჩემპიონატზე.

გულშემატკივართა პრობლემები

დიდი ბრიტანეთის მთავრობამ გადასცეს ამ ქვეყნის 400 ათასი ფეხბურთის მოყვარულის მიერ ხელმოწერილი პეტიცია, სადაც გამოთქმული პროტესტი გულშემატკივრების პირადი ბარათების შემოღებასთან დაკავშირებით.

ბარათების შემოღება ხულიგნებთან ბრძოლისთვისაა გამიზნული და განიხილება როგორც ერთი ძირითადი პირობა კანონისა, რომლის მიღებაც ნოემბერში აქვს გადაწყვეტილი მთავრობას. ბარათების წინააღმდეგია თვლის ფეხბურთის ფულშემატკივართა ასოციაციაც. მისი აზრითაც ხულიგნებთან ბრძოლის ეს შეთოდი გამართლებული არაა.

— მთავრობას სურს ხალხს დააბახოს, რომ ჩვენთან რაღაც კეთდება ამ მიმართულებით, მაგრამ ეს არ შეეფერება სინამდვილეს, — განაცხადა ასოციაციის წარმომადგენელმა როგან ტეილორმა.

„აქა-აქლა“ უპატაკოფილია

რიო-დე-ჟანეიროში. საკვანძო ცნობილ, უალკოჰოლო სასმელების ფირმას „კოკა-კოლას“ მრავალი წლის მეგობრობა და თანამშრომლობა აკავშირებს სპორტთან. იგი ხელმძღვანელად ამენინებს ცალკეულ სპორტსმენებს, გუნდებს, ჟურნირებებს და მათგან მოითხოვს ფირმის ღირსეულ რეკლამირებას.

„კოკა-კოლა“ ბრაზილიის ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრებსაც მფარველობს, გუნდს ყოველწლიურად მილიონ დოლარს უხდის. მაგრამ ბრაზილიელთა ბოლოდროინდელი „წარმატებები“ მას ალარ აკმაყოფილებს, ამიტომაც იგი დაექვემარა ნაკრების ხელმძღვანელობას: თუ თამაში ხალისს არ მოიპოვებს, ჰონორარს შეგიმცირებთო.

ზედა კადრზე: თბილისის „დინამო-64“ — „ოქროს ბიჭებს“ გულშემატკივრები გულთბილი შეხვედრა მოუწყვეს თბილისის სპორტის სახლებში; გვხარკვნის წამი ტაშენტის „ფახთაკორის“ სტადიონზე.

ფოტოები „ლელოს“ არქივიდან.

სსრ კავშირის
ჩემპიონატზე თბილისში

ჩემპიონატის უფრული ფინიში

რომრად იქნა, დამთავრდა მორაგებეთ 26-ე საკავშირო ჩემპიონატი. როგორც იქნაო, იმიტომ ვამბობთ, რომ ჩემპიონთა ჯერ კიდევ 9 ოქტომბერს გამოვლინდა. ყველა გამოტოვებული მატჩი 26 ოქტომბრამდე უნდა გამართულიყო. მაგრამ ამ გამართულობის ეიფორიაში „ვეიატორი“ თბილისში „ელშეგალთან“ სათამაშოდ მოირთდა და არ გამოცხადდა, რისთვისაც ჯარიმა (0:30) ჰაეროვნად და ქართულად დაკარიმდა.

ბოლო ტურებიდან და გამოტანებული შედეგების შედეგებიდან ეტს (რასსოროთის,ი) — ხსნ (მონაზონ) 9:22. „ფილი“ (მოსკოვი) — „სლავა“ (მოსკოვი) 10:13. სსნ — „ალა“ (ქუთაისი) 22:7. „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) — ეტს 24:12. „სლავა“ — „ელშაგალი“ 15:5. „ვეიატორი“ — „ფილი“ 9:3, „ვეიატორი“ — „ელშაგალი“ 3:7.

ამრიგად, ერთობ მდორე და უშფოთველი ჩემპიონატის ფინიშზე მთნე მოხდა მცირე მოულოდნელობა: „ჩემპიონატის ზენიტისტურმა ფეთორატმა (რასსოროთის,ი) გუნდი შინ წაიყვანა სსრ-ითან, მატჩეს ვერცერთ მედლები ბაზარ“ - თავად ეი ბრიჯაოსას „დასტენდა“. შემდეგ კომპიორელებს თასის გათამაშებამდე მოეცალათ ხელი: ფინალური შეხვედრაში, რომელიც მოსკოვში გაიმართა, იქაურ „სლავასთან“ დამარცხდნენ — 3:12.

ბოლო ტურებში ორიგინალდ იასპარეზა „ელშაგალმა“. მართალია, მან თანაბარ ბრძოლაში სტუმრად „სლავასთან“ წააგო, მაგრამ შემდეგ კიევში, წელს უკვე მეორედ, „ვეიატორის“ მოუკო და თუ შინაც სძლევდა უცრანის გუნდს, გადაასწრებდა მას და მეექვსე ადგილს დაიკავებდა. „ვეიატორმა“, ეტყობა, ხელმეტ ხარჯებს თავი აარიდა და ამიტომაც დაწერილი თბილისს ლარ ჩაბოდდა.

ასე დამთავრდა წლევანდელი ჩემპიონატი, რომელიც უეჭველად, ისტორიაში შევა იმით, რომ ყველაზე ახალგაზრდული და ქალური იყო. თავად გასაკვირი: ჩემპიონატის ორგანიზატორებმა სამჯერ შეცვალეს დასვენთა ეტაპის გამართვის ვადა; ორიგე (უმაღლეს და პირველ) ლიგაში გასათამაშებელი 416 მატჩიდან გადადო 41; სექტემბრიდან, როცა დაღა გადამწყვეტი თამაშების გამართვის დრო, მსაჯებს წესად ექცათ მატჩებზე გამოეცხადებინათ; გაგანია ჩემპიონატში ეი საკავშირო სპორტსაბოსის რაგების მთავარი მწვრთნელი ედგარ თათუაიანი ამერიკულ ფეხბურთში გადავიდა და მოსკოვის „სპარტაკის“ გუნდის თან გაიყოლა, რის გამოც ამ უკანასკნელმა შეკიბრება შუა გზაზე მიატოვა.

გათამაშების ცხრილები

სბ ბოლო მდგომარეობა					
(ფრანჩესკაში მატჩებია გუნდების შორისმდელი მიუნებები)					
„ა“ ჯგუფი					
1(1). „აია (ქ.)	10	8	0	2	16
2(4). სსა (მონ.)	10	7	1	2	15
3(2). ეტს (ყრ.)	10	5	0	5	10
4(6). „ლოკ“ (მ.)	10	4	1	5	9
„ბ“ ჯგუფი					
5(5). „სლავა“ (მ.)	10	5	2	3	12
6(7). „ელშ.“ (ობ.)	10	4	0	6	8
7(8). „ვე.“ (ქ.)	10	2	3	4	6
8(11). „ფილი“ (მ.)	10	1	1	8	3
„ბ“ ჯგუფი					
9(10). „ზე.“ (ტაშ.)	12	10	0	2	20
10(3). ახ (ა-ა)	12	8	1	3	17
11(9). „ელ.“ (ტირ.)	12	8	0	4	16
12(14). „ბოკ“. (ლვ.)	12	6	1	5	13
13(18). კაი (ქ.)	12	6	0	6	12
14(22). სბმ (ყრ.)	12	3	0	9	6
15(15). ხტ (ხარკ.)	12	0	0	11	-1
16(12). ამ.“ (მ.)	—	—	—	—	—

პირველ 12 გუნდს გაისად უმაღლეს ლიგაში მონაწილეობის უფლება აქვს. უძლიერესია „მოსკოვის „სპარტაკის“ ადგილი დაიკავა ლვოვის „სოკოლმა“, რომელიც აქ უკანასკნელად 1986 წელს გამოდიოდა.

საბჭოთაკავ კომპოზიცია

შეინიღბული სვლა

....უდავოა, რომ საკმაოდ კომპოზიცია მეტად მიმზიდველი და ჰკუა-გონებისათვის სახარბიელო დარჩა. მაგრამ იგი ხომ გარკვეულ ცოდნას და თეორიულ მომზადებასაც საჭიროებს. გთხოვთ, მოგვითხრათ იმ ძირითადი ტაქტიკური ხერხების შესახებ, რომელსაც ბაჯადაყო კომპოზიტორები თავისი ნაწარმოებების შესაქმნელად იყენებენ“ (ალთო ბაბილაშვილი, თეიმურაზ ხოსელია — თბილისი).

საბჭოთაკავ კომპოზიციაში მართლაც ბევრი ტაქტიკური ხერხი გამოიყენება და ყველა მათგანი პრაქტიკული თამაშიდან არის გადმოსული. მხოლოდ საჭადაყო ხელოვნების დარგი — კომპოზიცია კი, ძველი სიუჟეტის განვითარებას ახლავს, ჭაღიდად და რელიეფურად გაკოსტავს და ამით ხაზს უსვამს თითოეული მათგანის თავისებურებას, სილამაზეს. ასეთია, მაგალითად, ფიგურის დაბმა, შეშება, ბლოკირება, გატყუება, მიტყუება, ჩაპოვნა, ამოქონება, გადაცემა, გზის გაკვეთა, ხიდი და სხვ. აღსანიშნავია, რომ ამ ტაქტიკურ ხერხების, ანუ იდეების განხორციელება ერთი ან რამდენიმე სვლით ხდება და ფიგურის თამაში შეიძლება აშკარა ან შენიღბული ხასიათს ატარებდეს.

ცხადია, ჩაპოვნა და კომპოზიციაშიც ფართოდ გამოიყენება და ამის ამსახველ ერთ-ერთ საინტერესო ნიმუშად ჩვენ შეხედულებისამებრ ვთვლით ქვემოთ მოყვანილ ეტიუდს, რომელშიც ორი შავი ფიგურის (ლაზიერი, ეტლი, ცე) თავისი ან მეტოქის ფიგურის უკან დგება და მხოლოდ მათი ნებართვის შემდეგ აღწევს მიზანს — მოკვდების განსაზღვრულ ხაზსა ან უჯრაზე. ჩასაფრების ორივე სახე — **უბრალო** (როცა ჩასაფრება ერთი ფიგურის უკან ხდება) და **რთული** (როცა ჩასაფრება რამდენიმე ფიგურის უკან ხდება) ფართოდ გამოიყენება კომპოზიციის ჟანრებში და ამ ნიმუშებ საქმაო მრავალფეროვნებით და მდიდარი ლოტებითაა შექმნილი.

ჯ. გავრილოვი, 1903

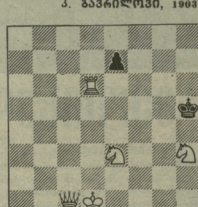

შავმათი 2 სვლაში

ამ ლაბირინთის ამოცანის, რომელიც ჩვენი საუკუნის დამდეგს გრძნაწილი ო. ბლუმენტალის მიერ შეგროვებული მინიატურების ცნობილ კრებულში დაიბეჭდა, ამოხსნაა: 1. ლ:7 ცუგცვანგი! ლაბიერი ერთდროულად ორი ფიგურის (თეთრი ეტლის და შავი პაიკის) უკან სწევდება. ქოთოლით მთავარის ამოძრავება კი „დედოფლის“ ამოჭრედის ოწვევს: 1...ed 2.ლ:h7X 2....მფხ4 2.ეჩ6X (ლაზიერი გ3 უჯრას უტევს).

ე. კუბელი, 1906

შავმათი 4 სვლაში

მოსახსენიებად გთავაზობთ კომპოზიციის კლასიკოსის ლეონიდ ყუბლის ოთხსვლიან ამოცანას, რომელიც მან თავისი ბიწყინვალე შემოქმედებითი გზის დასაწყისში შექმნა. იმედია, ქაოთხვლეები მოიცნობენ ჩასაფრებულ ფიგურას (დაფაზე იგი ერთადერთია!) და „გასაღებშლილებულ“ სვლასაც მიაგნებენ. იგი ხომ ამ ნაწარმოების კულმინაციურ მომენტს შეადგენს.

ველით თქვენს ამოხსნებს, ძვირფასო მეგობრებო!

ამოხსნა

„ლელოს“ 15 ოქტომბრის ნომერში დაბეჭდილი ო. ბაგრატიონის ეტიუდის ამოხსნაა: 1.ც:ე3+ მფ:ე1 2.მფ:d6 მფ:g2 3. ც:f4 მფ:f3 4.მფ:ე5 მფg4 5. მფ:f6 g:5 6. მფ:ე5! g:f 7.ც! მოგებით, ან 1....მფ:e3 2. ც:e4 მფf2 3. ც:d5 მფ:g3 4. მფ:d6 g5 5. მფ:ე5 f4 6. ც:f3 g4 7. მფ:e4! g:f 8. g:f მოგებით. ორიგინალური ეჭო — თამაში.

ეტიუდი პირველებმა ამოხსნეს: რ. ჯახიძემ (ბათუმი), ა. ჩაფიძემ (ოქრჯოლა), ა. დ. ანტრიაშვილებმა, ლ. ბარატაშვილმა, გ. ფანცხავამ (ყველა — თბილისი).

ოლიმპიური მოზაიკა

● **ნაირობი.** თანამდებობიდან გამოვიდა ფეფიაკინის ფეფ-მწერთნელი მაიკ ჯოსეფი, რომლის უშეალო ხელმძღვანელობით ეროვნ ძმლეოსნების სეულის თამაშებში ოთხი ოქროს მედალი მოიპოვეს. მიზეზს არ ასახელებენ, მაგრამ ცნობილია, რომ შორშ იმავე თანამდებობიდან მოიხსნა 1972 წლის ოლიმპიური ჩემპიონი კენი ოიბერტ ოუენ. მაშინ მას ბრალად დაედო ფინანსიური მაქინაციებში ეხმარებოდა.

● **მანჩესტერი.** დიდი ბრიტანეთის სპორტის სიმბოლო მხარს უჭერს ამ ქალაქს წარმოაყენოს თავისი კანდიდატურა ზაფხულის 1996 წლის ოლიმპიადის მასპინძლობაზე. თანაც სამჭიმ წინააღმდეგობით მანჩესტერს 50 ათასი გირვანქა სტერლინგი გამოუყო. ეს თანხა გამოიყენება წინასაოლიმპიადო შეჯიბრებებისათვის.

● **გუდაკუშეი.** აქ გაიმართა საერთაშორისო სპორტული ფედერაციების გენერალური ასოციაციის ყველაზე დიდი და მასშტაბური კონგრესი. მასში მონაწილეობა მიიღო 38 ორგანიზაციის წევრმა სამოცდათორმეტმა საერთაშორისო ფედერაციამ. კონგრესს დასწრებენ აგრეთვე საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელები. იუნესკო-ს მსოფლიო საბჭოს წარმომადგენლები სპორტის დარგში, ევროპის სპორტული საბჭოს და სპორტული არბიტრაჟის ხელმძღვანელები. 1996 წლის ოლიმპიური თამაშების პრეტენდენტი ქალაქების (ათენი, ატლანტა, ბელგრადი, მანჩესტერი, მელბურნი, ტორონტო) დელეგაციები და სპორტის ცნობილი სპონსორები — „ადიდასი“, ან-ბი-ემი, „ხეროქ“ და „კოკა-კოლა“.

● **ბოკიო.** იმისათვის, რომ ბარსელონის 1992 წლის ოლიმპიადის ტრანსლაციის უფლება იაპონიაში მხოლოდ მათ ჰქონდეთ ენ-ეიჩ-კეის და ენ-ტი-ბის ტელეკომპანიებს დროებით გაეფართოდნენ კორპორაციაში „ბარსელონა ოლიმპიკ ჭაპან პული“. გარიგება ბარსელონის თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტთან იაპონელებს 57,5 მილიონი დოლარი დაუჯდათ, ამავე დროს კორპორაციამ დამატებით გადაიხადა 5 მილიონი დოლარი ტელევიზიით თანამშრომლობისა და დამხარებისათვის.

● **ციურიხი.** ცნობილმა შვეიცარიელმა სამთო-მთთხილამურეს, ოლიმპიური თამაშებისა და მსოფლიოს მრავალჯერმა ჩემპიონმა, 27 წლის პირშინ ცურბრიგენმა თითოვ 22 წლის მოთხილამურე მონიკა ჟილუნენი. საკორწინო ვაჭრობის 220 სტუმარი დაესწრო. ცურბრიგენმა დაიჯილდო სამოთხილამურე სპორტსმენის ფედერაციის ვერცხლის ფიალით ჯილდოთი. ჟილუნენის ქორწილი ცნობილ სპორტულ ღონისძიებად იქცა.

● **ბოკიო.** ორმა მსხვილმა იაპონურმა კორპორაციამ „მაცუსიტა ელექტრონიკს ინდასტრიალმა“ და „რიკოჰმ“ ხელშეკრულება დასდეს საერთაშორისო ოლიმპიურ კომიტეტთან ურთიერთთანამშრომლობაზე. კორპორაციები მოემსახურებიან აღბერვილისა და ბარსელონის თამაშებს ელექტრონული ხელსაწყოებით, სოკ-ი კი მათ უფლებას აძლევს გამოიყენონ ოლიმპიური სიმბოლოები.

● **ლას-ვეგასი.** სეულის ოლიმპიური ჩემპიონი კრისი ლონგი (54 კგ) ამერიკელი კენედი მაკინი დაპატიმრებული 15 წლის გოგონას გატაცების მცდელობისათვის. ოლიმპიადის შემდეგ მაკინი პროფესიონალებში გადავიდა, რამდენიმე შეხვედრა მოიგო და პრემიის სახით 100 ათასი დოლარი მიიღო.

● **ვაშინგტონი.** სეულის ოლიმპიადის მეორე ჩემპიონიც (ქრილში), კენეელი რობერტ ვანეკა სამშობლოში დაბრუნებისთანავე პროფესიონალებში გადავიდა და ამერიკაში დასახლდა. პროფესიულ რინგზე დებიუტი მან კარგად ჩაატარა, მაგრამ ბოლო დროს თითქოს გამოეცალა ძალა და შესაძრნეველ დასტენდა. ექიმთა დასკვნა ასეთია: შინ ვანეკა ბოსტნეულის კერძებით იკვებებოდა და ძალას ეს ამბით იკვებებოდა და ძალას ეს ამბით იკვებებოდა და ძალას ეს ამბ